

Pro Puruvesi

Pro Puruvesi ry

Suunnitelma
26.11.2023

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2024

Painopisteitä

- **vastataan** Hälvänjoen valuma-alueella Pro Puruveden vastuulla olevien vesienhoitotöiden toteutumisesta
- **osallistutaan** aktiivisesti Puruveden vesienhoidon organisoinnin uudistamiseen
- **valmistellaan** Pro Puruveden roolin ja toimintatavan muutoksia Puruveden vesienhoidon organisaatiouudistukseen liittyen
- **osallistutaan** Hiilipolku-hankkeeseen
- **osallistutaan** Puruveden vesienhoidon yleissuunnitelman mukaisten toimien valmisteluihin ja tapauskohtaisesti harkiten käytännön toteutukseen
- **kehitetään** yhteistoimintaa vastaamaan muutoksia Puruveden vesienhoidossa uuden organisaation valmistuessa
- **jatketaan** osallistumista Puruveden seutukunnan tapahtumiin
- **jatketaan** Puruveden tilan seuranta

Toiminta:

1. Puruveden tilan ja tilanteen seuranta

- jatketaan omaa laajaa näkösyvyyden ja sinilevätilanteen seuranta
- kannustetaan ja neuvotaan jäsenistöä ja muitakin seuraamaan omien rantojensa ja ympäristönsä tilaa sekä ilmoittamaan havainnoistaan
- osallistutaan Puruvedellä muiden vastuulla olevien seurantamenetelmien ylläpitoon ja kehittämiseen sekä tuetaan tarvittaessa Karjalan Pyhäjärven ja Punkaharjun läheisen Pihlajaveden tilanneseurannan kehittämistä
- seurataan kaavoitusta ja lupakäsittelyä sekä tehdään Puruveden puhtauden kannalta tarpeellisia muutosesityksiä
- tehdään esityksiä nopeiksi toimenpiteiksi akuuteissa Puruveden puhtautta vaarantavissa tilanteissa ja tuetaan viranomaisten toimintaa

2. Tietoisuuden ylläpito Puruveden tilasta ja vesienhoidosta

- jatketaan kiinteää yhteydenpitoa paikallisten ja seudullisten tiedotusvälineiden kanssa (mm. tiedotustilaisuuksia, tiedotteita ja Puruvesi-kannanottoja eri

- tilaisuuksissa) ja suunnataan Puruvesi-infoa myös valtakunnallisille tiedotusvälineille
- pidetään aktiivisesti yhteyttä erityisesti Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksiin, Savonlinnan ja Kiteen kaupunkiin, Suomen metsäkeskukseen ja Puruveden kalatalousalueeseen
 - järjestetään Puruvesi-seminaari kesällä Punkaharjun tai Kerimäen alueella
 - järjestetään Puruvesi-päivät Kerimäen koulun ja Punkaharjun koulun sekä mahdollisesti myös Kesälahden koulun kuudennen luokan oppilaille
 - osallistutaan Puruveden seudun tapahtumiin, joissa voidaan edistää Puruvesi-tietoutta ja tilannekuvan ylläpitoa
 - osallistutaan 1-3:en valtakunnalliseen tilaisuuteen (mm. vesistökuunnostusverkoston vuosiseminaari)
 - pidetään esityksiä Puruveden vesienhoidosta siitä saatuihin kokemuksiin
 - pidetään laadukkaita ja informatiivisia kotisivuja www.propuruvesi.fi ja Facebook-sivuja facebook.com/propuruvesi sekä instagram-sivuja

3. Puruveden vesienhoidon organisaation uusinta

- osallistutaan aktiivisesti Puruveden, Karjalan Pyhäjärven ja Punkaharjun läheisen Pihlajaveden vesienhoidon organisointityöhön
- tavoitteena on em. järvien vesienhoitoa koordinoiva, hankkeita hakeva ja hallinnoiva sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan osallistuva pysyvä organisaatio palkattuine henkilöineen. Tämän organisaation sateenvarjon alla toimisivat rooliensa mukaisesti lukuisat tahot kuten Pro Puruvesi.
- uusi organisaatio ja eri tahojen roolitus tulee toimintaan vuoden 2025 aikana

4. Pro Puruveden organisaation ja toimintatavan muutosten suunnittelu

- selvitetään tarvetta Pro Puruveden vastuiden, resurssien ja toimintatavan muutoksiin Puruveden vesienhoidon organisaation muuttuessa
- Pro Puruveden perustoiminta pysynee nykyisen kaltaisena
- harkittavaksi voi tulla lisäksi mm.
 - tiedotusvastuun laajentuminen Puruveden vesienhoidosta kuten oli FRESHABIT-hankkeessa
 - aktiivisempi osallistuminen käytännön vesienhoitotyöhön
 - tehtyjen vesienhoitorakenteiden kunnon seuranta
 - osallistuminen Puruveden vesienhoitoa palvelemaan ja paikallistuntemusta vaativaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan
- Pro Puruvedelle nähtävissä oleva toiminta vaatii pysyvän palkatun henkilön ja mahdollisesti hankekohtaisesti palkattuja henkilöitä. Muutoin organisaatorakenne sopinee ennakoitavissa oleviin tehtäviin.
- Pro Puruveden sääntöjä voi olla tarve tarkistaa

5. HIILIPOLKU-hanke

- hanke käynnistyi 1.5.2022 ja päättyi 30.11.2024

- hanketta johtaa Luonnonvarakeskus ja Ilmatieteen laitos
- kohdealueena on Puruvesi (Kuonanjärvi-Vehkajärven, Sorvaslahden ja Hälvänjoen valuma-alueet)
- hankkeessa mm. mallinnetaan erilaisten metsänhoitomenetelmien vaikutusta hiilensidontaan, monimuotoisuuteen, vesistöihin ja talousarvoihin
- Pro Puruvedellä ei ole sopimusperusteisia velvoitteita
- osallistuminen samaan tapaan kuin OPERANDUM-hankkeessa

6. Hälvänjoen valuma-alueen vesienhoitotyöt

- Pro Puruvesi vastaa syksyllä 2023 valmistuneen suunnitelman mukaisten vesienhoitorakenteiden toteuttamisesta siltä osin kuin niitä voidaan toteuttaa ns. joululahjarahalla vuonna 2024
- lisäksi Pro Puruvesi hakee vuosille 2024-2025 lisärahoitusta suunnitelman mukaisten muiden vesienhoitorakenteiden ja Ylä-Hälvän sekä Uitonlahden sedimenttitutkimuksen toteuttamiseksi
- lisärahoituksella toteutetaan vuonna 2024 ainakin em. sedimenttitutkimus ja kiireellisimpiä ns. joululahjarahalla tehtäviä rakenteita täydentäviä töitä
- metsäkeskuksen johdolla jatketaan vuonna 2024 vesienhoitorakenteiden tekemistä Kemera-hankkeena suunnitelman mukaisesti
- Puruveden vesienhoitoon saadusta ns. joululahjarahasta jää vuodelle 2024 noin 48 000 € + Pro Puruveden omarahoitusosuus 25 %
- lisärahoitustarve koko suunnitelman vesienhoitorakenteiden ja sedimenttitutkimuksen toteuttamiseksi on arvioituine lisätöineen 2024-2025 noin 90 000 € omarahoitusosuuksineen
- suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon myös ilmaston lämpiämisen vaikutuksia

7. Malminetsintä

- Tukes myönsi 10.2.2022 Kivikaivo Oy:lle varauksen alueelle, joka ulottuu Puruveden valuma-alueelle Kerimäen Kirkonkylän ja Kulennoisen välisellä alueella. Varauslupa oikeuttaa pienimuotoiseen tutkimukseen myös maastossa.
- Pro Puruvesi keräsi yli 5000 nimeä nettiadressiin ja lomakkeille. Se osoitti yksimielistä kaivoksen vastustamista. Pro Puruvesi teki valituksen varauspäätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.
- varauslupa umpeutuu 15.12.2023. Siihen mennessä hakijan tulee hakea malminetsintälupaa, jos haluaa kaivoshankkeessa edetä.
- mikäli Kivikaivo Oy hakee malminetsintälupaa tai Puruvedeen vaikuttavasti tulee muita varauslupia, Pro Puruvesi reagoi nopeasti ja aktiivisesti tilanteeseen yhteistyössä muiden kaivostoimintaa vastustavien tahojen kanssa.

8. Tuki muille toimijoille

- harkitaan tapauskohtaisesti taloudellista tukea ja neuvontaa paikallisten

toimijoiden kunnostushankkeisiin

- annetaan saatua kokemusta muiden toimijoiden käytettäväksi koulutustilaisuuksissa, seminaareissa, projekteissa ja somessa

9. Varojen hankinta

- Pro Puruveden vastuu Hälvänjoen valuma-alueista vaatii vuonna 2024 kymmeniä tuhansia euroja rahaa Pro Puruveden omarahoitusosuuteen ja lisäksi rahallista omarahoitusta korvaavaa vapaaehtoistyötä
- aktivoidaan varsinaisia ja kannatusjäseniä vapaaehtoisin jäsenmaksuihin mm. alku- ja loppuvuodesta lähetettävällä jäsenkirjeellä
- jatketaan edellisten vuosien perusteella ja kokemuksin kumppanuustoimintaa
- otetaan vastaan mahdollisia lahjoituksia
- myydään Pro Puruvesi-tuotteita ja muuta toimintaan sopivaa kuten Puruveden jäätä

10. Yhteisen tahtotilan edelleen rakentaminen

- annetaan Puruvedestä, Puruveden tilanteesta sekä meneillään olevista ja suunnitelluista toimista aktiivisesti luotettavaa tietoa
- korostetaan useitten tahojen (viranomaiset, yhteisöt, yritykset, vapaaehtoisjärjestöt, yksityishenkilöt) oman työn ja yhteistyön välttämättömyyttä
- aktivoidaan paikallisia toimijoita
- vältetään syyllistämistä, muttei tilanteen korjaamiseksi tarpeellisten ongelmien syiden esille tuomista
- korostetaan Puruveden ainutlaatuisuutta ja monipuolisia vaikutuksia vuosisadoiksi eteenpäin
- toimitaan yhteistyön edelleen laajentamiseksi ja monipuolistamiseksi.

Pro Puruvesi ry:n hallitus tarkentaa toimintasuunnitelmaa tarvittaessa. Yleinen epävarmuus niin turvallisuusasioissa kuin taloudessa ja edelleen myös koronatilanteessa voi vuonna 2024 vaikuttaa toimintaan.